

Kontrola agencji zatrudnienia przez organy Państwowej Inspekcji Pracy

**Okręgowy Inspektorat Pracy w Gdańsku
starszy inspektor pracy
Karolina Szałkowska**

Warunki prowadzenia agencji zatrudnienia

1. posiadanie wymaganego wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia (art. 18.), w tym przez **przedsiębiorców zagranicznych** z państw EU/EOG, **świadczących usługi pracy tymczasowej na terytorium RP**;
2. złożenie do marszałka województwa zawiadomienia określonego w art. 19i ust. 1 przez przedsiębiorców zagranicznych, o których mowa w art. 18c ust. 1 pkt 4;
3. posiadanie **lokalu**, w którym są świadczone usługi (art. 19fa);

Agencja musi posiadać lokal, w **którym faktycznie świadczone będą usługi agencji zatrudnienia**, a nie jedynie lokal wirtualny.

W przypadku, gdy agencja zatrudnienia (posiadająca certyfikat) działa jedynie jako wirtualne biuro lub tzw. „skrzynka kontaktowa” i w związku z tym inspektor pracy nie jest w stanie przeprowadzić skutecznego postępowania kontrolnego – wskazane jest **powiadomienie właściwego marszałka województwa (WUP)**.

Warunki prowadzenia agencji c.d.

4. podawanie w dokumentach, ogłoszeniach i ofertach **numeru wpisu do rejestru** agencji zatrudnienia (**art. 19g**);
5. przestrzeganie obowiązku przedstawiania marszałkowi województwa corocznych **informacji o działalności** agencji zatrudnienia (**art. 19f**);
➔ w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku za rok poprzedni
6. przestrzeganie obowiązku informowania marszałka województwa **o zmianie danych** objętych wnioskiem o wpis do rejestru lub o zaprzestaniu działalności, zawieszeniu albo wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej (**art. 19e**);

Warunki prowadzenia agencji

- 7. **opłacanie składek na Fundusz Pracy** (art. 104 ust. 1);
- 8. **zakazu dyskryminacji** ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie oraz ze względu na przynależność związkową - przez podmioty świadczące usługi określone w art. 18 ust. 1 lub 18c, w tym dyskryminacja osób, dla których podmioty te poszukują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej (art. 19c);

Warunki prowadzenia agencji

9. przestrzeganie zakazu pobierania kwot innych niż wymienione w art. 85 ust. 2 pkt 7 - od osób, dla których agencja lub podmioty, o których mowa w art. 18c ustawy poszukują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub którym udzielają pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia;

➔ kwoty inne niż kwoty należne agencji zatrudnienia z tytułu faktycznie poniesionych kosztów związanych ze skierowaniem do pracy za granicą, poniesione na:

- a) dojazd i powrót osoby skierowanej,
- b) wydanie wizy,
- c) badania lekarskie,
- d) tłumaczenia dokumentów.

Prowadzenie pośrednictwa pracy w zakresie kierowania osób do pracy za granicą

u pracodawców zagranicznych, o którym mowa w art. 85

1. kierowanie do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych **wyłącznie bezpośrednio do pracodawcy zagranicznego** (art.85 ust.2);
2. zawieranie przez agencję zatrudnienia **pisemnej umowy z osobami kierowanymi do pracy za granicą** u pracodawców zagranicznych (art. 85 ust. 2);
3. **przekazanie** przez agencję zatrudnienia lub podmiot, o których mowa w art. 18c ustawy osobie, kierowanej do pracy za granicą albo pracy tymczasowej - do podmiotu działającego poza terytorium RP, **na piśmie informacji o kosztach, opłatach i innych należnościach**, w tym określonych w art. 85 ust. 2 pkt 7, związanych z kierowaniem do pracy oraz podjęciem i wykonywaniem pracy za granicą;

Prowadzenie pośrednictwa pracy w zakresie kierowania osób do pracy za granicą

u pracodawców zagranicznych, o którym mowa w art. 85

4. przestrzeganie **zakazu pobierania dodatkowych opłat**, innych niż określone w art. 85 ust. 2 pkt 7 ustawy (art. 18c ust. 2 pkt 7);
5. **informowanie** przez agencję zatrudnienia **osób kierowanych do pracy za granicą o zaliczaniu udokumentowanych okresów zatrudnienia za granicą u pracodawców zagranicznych do okresów pracy w RP**, w zakresie uprawnień pracowniczych (art. 85 ust.4);
6. zawieranie przez agencję zatrudnienia **pisemnej umowy z pracodawcą zagranicznym**, do którego zamierza kierować osoby do pracy za granicą art. 85 ust. 3);

Prowadzenie pośrednictwa pracy w zakresie kierowania osób do pracy za granicą

u pracodawców zagranicznych, o którym mowa w art. 85

7. prowadzenie przez agencję zatrudnienia **wykazu podmiotów**, do których kierowane są osoby do pracy za granicą (art.85 ust. 3a pkt 1);
8. prowadzenie przez agencję zatrudnienia **wykazu osób** kierowanych do pracy za granicą (art. 85 ust. 3a pkt 2);
9. przekazanie **informacji o kosztach**, opłatach i innych należnościach, w tym określonych w art. 85 ust. 2 pkt 7, osobom kierowanym za granicę w celu nabywania umiejętności praktycznych, w formie odbywania praktyki absolwenckiej, praktyki lub stażu zawodowego – niebędących zatrudnieniem lub inną pracą zarobkową (art. 19d ust. 2);

Powiadomienia

Okręgowy inspektor pracy powiadamia marszałka województwa o naruszeniach warunków prowadzenia agencji zatrudnienia, określonych w przepisach u.p.z., które **mogą stanowić uzasadnienie wykreślenia podmiotu z rejestru agencji**, tj.:

- art. 19 pkt 2 i 3 (zastosowanie postępowania wykroczeniowego lub skierowanie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, z tytułu naruszenia art. 121-121b oraz ogłoszenie upadłości lub otwarcie likwidacji wobec podmiotu świadczącego usługi agencji zatrudnienia);
- art. 19c (zakaz dyskryminacji);
- art. 19d (zakaz pobierania opłat innych niż określone w art. 85 ust. 2 pkt 7, obowiązek przekazania pisemnej informacji o kosztach, opłatach i innych należnościach związanych z kierowaniem do pracy, podjęciem i wykonywaniem pracy za granicą);
- art. 85 ust. 2 - 5 (zasady świadczenia usług w zakresie kierowania do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych);
- oraz o nieprawidłowościach polegających na przekazaniu marszałkowi województwa informacji, o których mowa w art. 18e ust. 2 pkt 1 i ust. 3 i art. 19e pkt. 1, niezgodnych ze stanem faktycznym.

Kierowanie cudzoziemców z państw spoza UE do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej do podmiotów prowadzących działalność na terytorium RP

Z dniem 1 czerwca 2017 r. weszła w życie ustawa z 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych oraz niektórych innych ustaw, która wyodrębniła **nowy rodzaj pośrednictwa pracy**, tj. prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie świadczenia usług pośrednictwa pracy, polegających w szczególności na **kierowaniu cudzoziemców do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej do podmiotów prowadzących działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.**

Zgodnie z dokonaną zmianą przepisów – jest to działalność regulowana, która **wymaga wpisu do rejestru** podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia (**art. 18 ust. 1 pkt 1 lit. g** u.p.z.).

Kierowanie cudzoziemców z państw spoza UE do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej do podmiotów prowadzących działalność na terytorium RP

Na mocy nowelizacji wprowadzono również **nowe obowiązki agencji zatrudnienia** świadczących usługi kierowania cudzoziemców do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej do podmiotów prowadzących działalność na terytorium Polski.

Agencja zatrudnienia w ramach usługi określonej w art. 18 ust. 1 pkt 1 lit. g u.p.z. może kierować cudzoziemców do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej **wyłącznie bezpośrednio** do podmiotów prowadzących działalność na terytorium RP

Kierowanie cudzoziemców z państw spoza UE do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej do podmiotów prowadzących działalność na terytorium RP

Zakres kontroli obejmuje w szczególności następujące zagadnienia:

1. przestrzeganie przez agencję zatrudnienia nakazu kierowania cudzoziemców do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej **wyłącznie bezpośrednio do podmiotów prowadzących działalność na terytorium RP**, powierzających wykonanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej cudzoziemcowi (art. 85a ust. 1 u.p.z.);
2. zawieranie przez agencję zatrudnienia **pisemnej umowy z cudzoziemcem** kierowanym do podmiotów prowadzących działalność na terytorium RP (art. 85a ust. 2 u.p.z.), obejmującej **obowiązkowe elementy treści**, wymienione w art. 85a ust. 3 u.p.z., a także **przedstawienie cudzoziemcowi – przed podpisaniem umowy – jej pisemnego tłumaczenia na język zrozumiały dla cudzoziemca** (art. 85a ust. 4 u.p.z.);

Kierowanie cudzoziemców z państw spoza UE do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej do podmiotów prowadzących działalność na terytorium RP

- 3. poinformowanie** przez agencję zatrudnienia **na piśmie**:
- a) cudzoziemca, w języku dla niego zrozumiałym** – o zasadach dotyczących wjazdu, pobytu i pracy cudzoziemców na terytorium RP (art. 85a ust. 5 pkt 1 u.p.z.);
 - b) podmiotu**, do którego agencja zatrudnienia kieruje cudzoziemców – o zasadach dotyczących wjazdu, pobytu i pracy cudzoziemców na terytorium RP, a także o obowiązkach określonych w art. 88h i 88i u.p.z. (art. 85a ust. 5 pkt 2 u.p.z.);

Kierowanie cudzoziemców z państw spoza UE do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej do podmiotów prowadzących działalność na terytorium RP

4. prowadzenie przez agencję zatrudnienia:
 - a) **wykazu podmiotów**, do których są kierowani cudzoziemcy do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, zawierającego w szczególności oznaczenie podmiotu i określenie jego siedziby (art. 85a ust. 6 pkt 1 u.p.z.);
 - b) **wykazu cudzoziemców** kierowanych do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, zawierającego imię i nazwisko, obywatelstwo i datę urodzenia cudzoziemca oraz oznaczenie podmiotu, do którego skierowano cudzoziemca do pracy, określenie jego siedziby, okresy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej (art. 85a ust. 6 pkt 2 u.p.z.).

Wykroczenia

- Kto powierza zatrudnienie lub wykonywanie innej pracy zarobkowej cudzoziemcowi **kierowanemu przez podmiot niebędący agencją zatrudnienia**, podlega karze grzywny **nie niższej niż 3000 zł** (art. 120 ust. 7 u.p.z.).
- Kto, prowadząc agencję zatrudnienia świadczącą usługę, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1 lit. g:
- **nie kieruje cudzoziemca** do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej **bezpośrednio do podmiotów prowadzących działalność** na terytorium RP, lub
- **nie zawiera z cudzoziemcem umowy**, o której mowa w art. 85a ust. 2, lub
- zawiera tę umowę **niezgodnie z warunkami** określonymi w art. 85a ust. 3, lub
- **nie przedstawia** cudzoziemcowi **pisemnego tłumaczenia** tej umowy, lub
- **nie przedstawia** cudzoziemcowi lub podmiotowi **pisemnej informacji**, o której mowa w art. 85a ust. 5, lub
- **nie prowadzi wykazów**, o których mowa w art. 85a ust. 6, podlega karze grzywny **nie niższej niż 4000 zł** (art. 121 ust. 8 u.p.z.).

Agencje pracy tymczasowej

- W miarę możliwości kontrole są prowadzone równolegle: agencji pracy tymczasowej i u pracodawcy użytkownika i swoim zakresem obejmują tych samych pracowników tymczasowych
- Zakres kontroli: przestrzeganie przepisów ustawy o promocji zatrudnienia oraz przepisów ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych

Agencje pracy tymczasowej

a) **Powierzanie pracownikowi tymczasowemu wykonywania prac na rzecz pracodawcy użytkownika**

1. kierowanie osób świadczących pracę tymczasową wyłącznie do wykonywania zadań o charakterze sezonowym, okresowym, doraźnym lub zadań określonych w art. 2 pkt 3 lit. b i c ustawy o zpt;
2. przestrzeganie zakazu powierzania na rzecz pracodawcy użytkownika pracy szczególnie niebezpiecznej - w rozumieniu przepisów art. 237¹⁵ Kodeksu pracy;
3. przestrzegania zakazu wykonywania prac wyszczególnionych w art. 8 pkt. 2-4 ustawy o zpt;
4. ustalanie między agencją pracy tymczasowej a pracodawcą użytkownikiem warunków niezatrudniania pracownika tymczasowego przez pracodawcę użytkownika po zakończeniu wykonywania pracy tymczasowej (art. 12 ustawy o zpt.).

Agencje pracy tymczasowej

b) Obowiązki agencji pracy tymczasowej

1. uzgodnienie na piśmie między pracodawcą użytkownikiem a agencją pracy tymczasowej warunków pracy tymczasowej oraz realizowania obowiązków dotyczących pracowników tymczasowych (przed zawarciem umowy o pracę z pracownikiem tymczasowym) - art. 9 ust. 1 i 3 ustawy o zpt;
2. zawiadomienie na piśmie osoby, której ma być powierzone wykonywanie pracy tymczasowej (przed zawarciem z nią umowy o pracę), o uzgodnieniach dokonanych między pracodawcą użytkownikiem a agencją pracy tymczasowej, o których mowa w art. 9 i 10 ustawy o zpt;

Agencje pracy tymczasowej

3. przekazanie pracownikowi tymczasowemu, nie później niż w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy o pracę, informacji umożliwiających mu bezpośredni kontakt z przedstawicielami agencji pracy tymczasowej, dotyczącej adresu miejsca kontaktu, numeru telefonu oraz adresu poczty elektronicznej, a także dni i przedziału godzinowego, kiedy możliwy jest taki kontakt (informacje przekazuje się w postaci papierowej lub elektronicznej) – art. 13 ust. 2a ustawy o zpt;
4. realizowanie innych obowiązków dotyczących osób wykonujących pracę tymczasową, określonych w umowie między agencją pracy tymczasowej a pracodawcą użytkownikiem.

Agencje pracy tymczasowej

c) Realizowanie obowiązków dotyczących zagrożeń środowiska pracy – przestrzegania przepisów w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (w zakresie dotyczącym agencji pracy tymczasowej), w szczególności dotyczących:

- badań profilaktycznych pracowników tymczasowych;
- organizacji służby bhp;
- prowadzenia regularnych kontroli warunków pracy (u pracodawcy użytkownika);
- informowania pracowników o zagrożeniach w środowisku pracy;
- prowadzenia ocen zagrożeń chorobowych i wypadkowych.

Agencje pracy tymczasowej

d) Przestrzeganie przepisów dotyczących dopuszczalnego okresu wykonywania pracy tymczasowej na rzecz jednego pracodawcy użytkownika

e) Zawieranie i rozwiązywanie umów o pracę

1. zawarcie na piśmie lub potwierdzenie w takiej formie, nie później niż w drugim dniu wykonywania pracy tymczasowej, rodzaju zawartej z pracownikiem tymczasowym umowy o pracę i jej warunków (art. 13 ust. 4 ustawy o zpt);
2. prawidłowość zawierania (sporządzania) umów o pracę między agencją pracy tymczasowej a pracownikiem tymczasowym;
3. przestrzeganie zakazu traktowania pracowników tymczasowych w sposób mniej korzystny w zakresie warunków pracy i innych warunków zatrudnienia w porównaniu z pracownikami zatrudnionymi przez pracodawcę użytkownika na takim samym lub podobnym stanowisku pracy;

Agencje pracy tymczasowej

4. przestrzeganie regulacji art. 177 § 3 Kodeksu pracy wobec pracownicy tymczasowej mającej łączny co najmniej 2-miesięczny okres skierowania do wykonywania pracy tymczasowej przez daną agencję pracy tymczasowej na podstawie umowy o pracę (art. 13 ust. 3 ustawy o zpt);
5. rozwiązywanie umów o pracę tymczasową;
6. wydawanie świadectw pracy pracownikom tymczasowym (w świadectwie pracy powinny być podane informacje dotyczące każdego pracodawcy użytkownika, na rzecz którego była wykonywana praca tymczasowa na podstawie umowy o pracę, oraz okresy wykonywania takiej pracy – art. 18a pkt 1a ustawy o zpt).

Agencje pracy tymczasowej

f) Wypłacanie wynagrodzenia

1. wypłacanie pracownikom tymczasowym wynagrodzenia i innych świadczeń ze stosunku pracy;
2. prawidłowość ustalania i wypłacania pracownikom tymczasowym wynagrodzenia za czas urlopu wypoczynkowego oraz ekwiwalentu pieniężnego za ten urlop (art. 17 ust. 1-11 ustawy o zpt);

Dziękuję za uwagę !

Gdańsk, dnia 27.11.2019 r.